

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: NM-9Ps/3/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3523200459
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3523200459.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín samosudkyňou JUDr. Lenkou Pavlovičovou v konaní o spôsobilosti na právne úkony A. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, bytom C., v konaní zastúpeného opatrovníkom D. C., o návrhu navrhovateľa D. E. A., za účasti Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom, takto

rozhodol:

I. Súd obmedzuje A. B., nar. XX.XX.XXXX, spôsobilosť na právne úkony tak, že:

- nemôže rozhodovať o mieste svojho pobytu,
- nemôže rozhodovať o svojej zdravotnej starostlivosti, jej poskytovaní, odmietnutí,
- nemôže rozhodovať o umiestnení do sociálneho zariadenia a o ukončení pobytu v takomto zariadení,
- nemôže uzatvárať manželstvo,
- nemôže uzatvárať zmluvy,
- nemôže preberať sám poštu,
- nemôže nakladať s finančnými prostriedkami,
- nemôže konať pred štátnymi orgánmi, orgánmi miestnej samosprávy, Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami, notárskymi úradmi.

II. Za opatrovníka A. B., nar. XX.XX.XXXX, sa ustanovuje Mesto Senica. Oprávnením a povinnosťou opatrovníka je starať sa o A. B., nar. XX.XX.XXXX, robiť za neho všetky právne úkony, pri ktorých je spôsobilosť na právne úkony u A. B. obmedzená, teda najmä rozhodovať o jeho zdravotnej starostlivosti, o umiestnení do sociálneho zariadenia a ukončení pobytu v takomto zariadení, uzatvárať za neho zmluvy, preberať za neho poštu, nakladať s finančnými prostriedkami A. B. v súlade s jeho záujmami, zastupovať ho pred súdmi, orgánmi verejnej správy, orgánmi činnými v trestnom konaní, notárskymi úradmi, poskytovateľmi zdravotníckej a sociálnej starostlivosti a inými tretími osobami; spravovať jeho veci tak, aby neutrpel žiadnu ujmu na svojich majetkových právach. Úkony presahujúce rámec bežnej veci podliehajú schváleniu súdu.

III. Opatrovníkovi sa ukladá povinnosť dvakrát do roka, a to vždy do konca kalendárneho polroka, počínajúc polrokom nasledujúcim po polroku, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť, predkladať súdu správu o A. B. a správu o nakladaní s jeho majetkom.

IV. Znalkyni v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria MUDr. Márii Ohrablovej, s miestom výkonu činnosti Nové Mesto nad Váhom, Kpt. Nálepku 11, sa priznáva odmena vo výške 438,92 EUR.

V. Upravuje sa uctáreň tunajšieho súdu, aby po právoplatnosti tohto rozsudku vyplatila znalkyni D. D. F. odmenu vo výške 438,92 EUR z rozpočtových prostriedkov Okresného súdu Trenčín na účet č. C. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, vedený v C. C., G..

VI. Štátu sa náhrada trov konania nepriznáva.

o d ō v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ žiada obmedziť spôsobilosť na právne úkony u svojho syna A. B.. Uviedol, že je liečený pre ťažké duševné ochorenie a je na invalidnom dôchodku. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom mu nariadil ochrannú psychiatrickú liečbu vo veci vedenej pod sp. zn. 2Nt/4/2021. Odporúčaná liečba nedodržuje. Býva sám, má zákaz stretávať sa so svojou maloletou sestrou. V súčasnosti je v B. E. H. B..
2. Súd vykonal dokazovanie znaleckým dokazovaním, výsluchom navrhovateľa, výsluchom vyšetrovaného, predloženými lekárskymi správami a výsluchom znalkyne.
3. Zo znaleckého posudku č. 18/2023 vypracovaného znalkyňou MUDr. Máriou Ohrablovou vyplýva, že vyšetrovaný trpí duševnou poruchou, ide o schizofréniu – reziduálnu formu. Táto porucha nie je len prechodného charakteru. Prejavuje sa v akútnej fáze poruchami vnímania a myslenia (halucináciami, bludmi) a pod ich vplyvom poruchami konania (suicidálne tendencie aj agresivita) a aj v štádiu zlepšenia najmä celkovou spomalenosťou, nevýraznosťou v emočnom prejave, autizmom, kvôli ktorému je neschopný nadviazať adekvátny kontakt s realitou. Je nesamostatný a odkázaný na pomoc iných osôb. Ťažko sa prispôbuje zmenám a je viazaný na prostredie a činnosti, na ktoré je zvyknutý. Je obmedzený preto v schopnosti zodpovedne vybavovať svoje záležitosti, a to v rozhodovaní o zdravotnej starostlivosti, o pobyte v zariadeniach sociálnej starostlivosti, komunikácii s verejnými inštitúciami. Čiastočne je obmedzený v disponovaní s finančnými prostriedkami. Nemôže preto rozhodovať o spôsobe a mieste zdravotnej a sociálnej starostlivosti o svoju osobu (vrátane umiestnenia v ústave sociálnej starostlivosti), komunikácii s verejnými inštitúciami, uzatvárania zmlúv, ktoré by ho zaväzovali k finančnému alebo inému plneniu. Môže disponovať s finančnými čiastkami vo výške do 50,-EUR mesačne. Vzhľadom na autizmus nie je schopný adekvátne vnímať a posúdiť realitu a teda ani význam súdneho konania.
4. Z výsluchu znalkyne vyplynuli rovnaké skutočnosti. Znalkyňa uviedla, že vyšetrovaný je schopný pochopiť, že sú mu písomnosti doručené, že ich má podpísať, avšak nepochopí ich obsah, dopad, vedel by teda napríklad podpísať zmluvy, ale nevedel by, čo podpisuje. Uvedomuje si, že nevie existovať v nechránenom prostredí. Aj keď bol vyšetrovaný prepustený z nemocnice, chvíľu býval sám a vykonával jednoduchú prácu, avšak všetko okolo neho musel vybavovať jeho otec. Nevie zaobchádzať s peniazmi. Liečenie mu slúži k tomu, aby nebol nepokojný, agresívny.
5. Z výsluchu navrhovateľa vyplýva, že sa snažil vyšetrovanému pomáhať, aby si napríklad ušetril peniaze. Stalo sa, že mu povedal, že sa chcel zabiť, lebo videl démonov, rovnako aj keď ho napadol, povedal, že to nebol on, že to boli démoni. Syn nemôže fungovať sám, chcel by pre neho to najlepšie, vie však, že by to syn nepochopil. Prestal s ním komunikovať. Najlepšie by pre neho bolo, aby bol pod dozorom, to sa týka aj liekov.
6. Vyšetrovaný uviedol, že by chcel žiť plnohodnotný život, mať prácu, ubytovanie, tráviť čas s priateľmi aj mimo práce. S otcom nemá dobrý vzťah, keď u neho býval, zažíval tam psychický teror. Má aj brata v I., ten mu však už veľmi nepíše. Brat v C. chodieval do zahraničia, s tým si sem-tam píše. Teraz už vie, čo chce, nechce sa už potom vrátiť na psychiatriu, chce mať prácu.
7. Podľa § 10 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopný robiť právne úkony, súd ho pozbaví spôsobilosti na právne úkony. Ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí. Súd pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti zmení alebo zruší, ak sa zmenia alebo ak odpadnú dôvody, ktoré k nim viedli.
8. Podľa § 34 Občianskeho zákonníka, právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

9. Podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorého súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

10. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že vyšetrovaný trpí duševnou poruchou, ktorá nie je len prechodného charakteru. V dôsledku tejto duševnej poruchy je obmedzený v bežnom spôsobe živote. Porucha spôsobuje, že nie je schopný robiť právne úkony v plnom rozsahu. Zo záverov znaleckého dokazovania jednoznačne vyplýva, že sa nedá predpokladať zlepšenie zdravotného stavu vyšetrovaného. Zo záverov dokazovania jednoznačne vyplýva, že nie je schopný zabezpečovať si trvale zdravotnú starostlivosť, nie je schopný komunikovať s úradmi, nakladať s peniazmi, zabezpečovať nákupy, platenie poplatkov. Je zrejmé, že by nebol schopný pochopiť význam umiestnenia do sociálneho zariadenia či nemocnice a nie je ani schopný pochopiť význam doručovaných písomností či uzatváranie zmlúv. Preto v tomto okruhu bola jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená. Nie je schopný nakladať s peniazmi zmysluplne, súd preto aj v tomto smere obmedzil disponovanie vyšetrovaného s peniazmi, aby nedošlo k jeho zneužitiu.

11. Podľa § 248 ods. 1, 2 C.m.p. konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277. Ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

12. Podľa § 272 C.m.p. súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

13. Súd za opatrovníka vyšetrovaného ustanovil D. C., v ktorom má vyšetrovaný stále trvalý pobyt. Navrhovateľ, otec vyšetrovaného, nechcel funkciu vykonávať, pretože došlo k narušeniu dôvery medzi ním a synom. Niet inej blízkej osoby, ktorá by mohla vyšetrovaného objektívne a zodpovedne zastupovať. Obec poberá finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu na obyvateľov svojej obce, má preto povinnosť sa o takýchto obyvateľov i riadne postarať. Ak je potrebná starostlivosť o nesvojprávneho, je povinnosťou opatrovníka realizovať za nesvojprávneho také právne úkony, na základe ktorých sa nesvojprávne starostlivosť dostane. V súlade s § 274 ods. 2 C.m.p. súd vymedzil opatrovníkovi rozsah jeho povinností a práv.

14. Súd týmto priznal znalkyni aj odmenu za znalecké dokazovanie, a to:

a/ prevzatie a prvotné oboznámenie so spisom 19,92 EUR

b/ tarifná odmena znalca podľa ustanovenia § 6 a nasl. vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 491/2004 Z. z. o odmenách, náhradách výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov (ďalej len Vyhlášky), á 19,92 Eur:

· preštudovanie spisu, analýza a výpis zo spisu 1 hodina

· expertízne psychiatrické vyšetrenie 3 hodiny

· zhodnotenie nálezov a vypracovanie posudku 15 hodín

· účasť na pojednávaní súdu dňa 28.07.2023 1 hodina

Spolu: 16 hodín 398,40 EUR

c/ náhrada hotových výdavkov znalca podľa ustanovenia § 3 ods. 6 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a § 14 a nasl. Vyhlášky:

-náhrada za stratu času za 3 hodiny x 3,32 EUR 9,96 EUR

- písomné vyhotovenie úkonu 4 x 2,66 Eur 10,64 EUR

Znalecká odmena a náhrada hotových výdavkov je tak spolu vo výške 438,92 EUR. Odmena bude vyplatená z rozpočtových prostriedkov súdu.

15. O náhrade trov konania štátu za vypracovanie znaleckého posudku rozhodol súd s poukazom na § 55 C.m.p. Pretože ich náhradu nemožno od navrhovateľa spravodlivo žiadať a návrh bol podaný dôvodne, nevzniklo štátu právo na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trenčín písomne v piatich vyhotoveniach. Tí účastníci, ktorí sa práva podať odvolanie

vzdali, odvolanie podať nemôžu. V prípade, že sa všetci účastníci vzdali práva podať odvolanie, rozsudok neobsahuje odôvodnenie (§ 221 písm. a/ CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP).

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.